РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Ирена Цонева Илиева

Институт за държавата и правото при БАН

относно: конкурс за „доцент“ по професионално направление 3.6. Право, научна специалност „Международно право и международни отношения“

с единствен кандидат д-р Паунита Михайлова Петрова

I. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на секцията по Международноправни науки на Института за държавата и правото, обявата е обнародвана в ДВ, бр. 31 от 9.04.2024 г. Участвам в състава на научното жури в конкурса съгласно Заповед №№ РД-09-39/06.06.2024 г. на проф. Ирена Илиева, Директор на Института за държавата и правото.

II. Информация за кандидата в конкурса

Д-р Паунита Михайлова Петрова е родена в гр. София. Завършила е право в Юридическия факултет на Университета за национално и световно стопанство през 2004 г. Има втора специалност Икономика на отбраната и сигурността от същия университет-бакалавърска и магистърска степен. През 2010 г. й е присъдена образователната и научна степен „доктор“ по „Международно право и международни отношения“ от Висшата атестационна комисия. В периода 2006-2011 г. последователно е била научен сътрудник и главен асистент в Института за правни науки при БАН.

От началото на 2013 г. до настоящия момент заема академичната длъжност главен асистент в Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“.

Д-р Паунита Петрова съчетава научната и преподавателската дейност с активна практическа дейност. Тя е била народен представител в 46-тото Народно събрание и като такава е била Заместник-председател на Комисията по труда, социалната и демографската политика и член на Комисията по правата на човека, вероизповеданията и жалбите на гражданите към 46-тото Народно събрание. Била е съветник към Политическия кабинет на Министъра на труда и социалната политика. Била е също член на Икономическия и социален съвет на Република България, член на Националния съвет по демографска политика към Министерски съвет, на Съвета по насърчаване на заетостта към Министерство на труда и социалната политика, на комисиите по трудово законодателство, по осигурителни отношения и по доходи и жизнено равнище към Националния съвет за тристранно сътрудничество към Министерски съвет. Била е и член и Заместник-председател в определен период на

Надзорния съвет на Националния институт за помирение и арбитраж, както и арбитър в Националния институт за помирение и арбитраж. Д-р Паунита Петрова е била юридически съветник в Конфедерация на труда „Подкрепа“. Тя е и действащ адвокат, а преди това е била експерт в кабинета на Председателя на Комисията за установяване на имущество, придобито от престъпна дейност.

III. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

3.1. изпълнение на количествените изисквания

От представената от д-р Паунита Михайлова Петрова справка за изпълнение на минималните национални изисквания съгласно ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ, както и за изпълнение на специалните изисквания съгласно Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности на БАН и Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИДП за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. Право, научна специалност „Международно право и международни отношения“, се установява и доказва следното изпълнение на показателите:

- Група „А“ - Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор" – 50 т.;
- Група „В“ - Хабилитационен труд – монография „Международноправна защита на социалните права“ – 100 т.;
- Група „Г“ : т. 6. Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 30 т.; т. 7 Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 255 т.; т. 9 Студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 15 т. Общо за група „Г“ – 300 т.;
- Група „Д“: т. 12 Цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране – 180 т.
- Група „Е“: т. 15 Ръководство на успешно защитил докторант – 40 т.; т. 16 Участие в национален научен или образователен проект – 30 т.; т. 17 Участие в международен научен или образователен проект – 20 т.; т. 18 Ръководство на национален научен или образователен проект – 30 т. Общо за група „Е“ – 120 т.;
- Допълнителни показатели съгласно чл. 70 (13) от Правилника на ИДП-БАН и ППЗРАСРБ: от представената от д-р Паунита Петрова справка и доказателства към нея е видно, че са налице разработени от кандидата лекционни курсове; нововъведения в методите на преподаване; работа със студенти и докторанти, включително работа като преподавател на студенти от специалност „Право“ в Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ по

учебните дисциплини Международно публично право, Статус на международните длъжностни лица и Международноправна защита на социалните права в системата на ООН с учебна заетост само за последните пет години 2 975 часа, от които аудиторна заетост 2 384 часа, научен ръководител на дипломанти от магистърска програма Международни организации и многостранна дипломация в Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“, рецензент на дипломанти от специалност Международни отношения в ЮФ на СУ „Св. Климент Охридски“, академичен наставник на студенти от Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ и индивидуална работа и консултиране на студенти от специалност Право в ЮФ на СУ „Св. Климент Охридски“ във връзка с разработване на курсови работи и други индивидуални задачи; членува в авторитетни организации в областта на правото: Българската асоциация по международно право и Българската асоциация по криминология; участва с доклади на международни и национални научни форуми – представени са информация и доказателства за участие с доклади в 28 научни форума, национални и международни; приложила е в практиката резултатите от своите научни изследвания. Тези показатели не се оценяват количествено, но създават цялостна представа за качествата на кандидата.

Общият брой точки, които кандидатът д-р Паунита Михайлова Петрова покрива и защитава в конкурса е 750, с което се надхвърлят значително минималните законови изисквания и допълнителните изисквания на БАН от 430 точки. Трудовете във връзка с получаване на образователната и научна степен „доктор“ не се включват и оценяват в представената за конкурса научна продукция.

3.2. Изпълнение на качествените изисквания

От представените от д-р Паунита Петрова таблица с покрити точки по показатели, други материали и доказателства към тях за участие в конкурса се установява, че кандидатът има значителни постижения по всички показатели.

Д-р Петрова е главен асистент в Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ повече от 12 години и има богат преподавателски опит. В това качество тя води упражнения по Международно публично право на студентите от специалност „Право“, редовно и задочно обучение и лекции по Международно публично право на студентите от специалност „Право“, задочно обучение. Води също лекции по избираемите дисциплини „Статус на международните длъжностни лица“ и „Международноправна защита на социалните права“ в системата на ООН в магистърска програма „Международни организации и многостранна дипломация“ към Юридически факултет. Водила е и лекции по задължителната учебна дисциплина „Международно договорно право“ в същата магистърска програма.

Д-р Петрова е разработила учебната програма по дисциплината „Международноправна защита на социалните права в системата на ООН“ за учебната 2023/2024г., по която провежда и лекционния курс и с това апробира научните изводи, заключения и резултати от монографичния труд „Международноправна защита на социалните права“.

Тя активно работи със студентите не само като преподавател, но и като научен ръководител на дипломанти, рецензент, академичен наставник.

Участвала е в научни и образователни проекти.

Успешно прилага в практиката резултатите от научни изследвания и доказва въведени нововъведения в методите на преподаване.

Д-р Петрова е участвала в множество научни форуми с доклади, участвала е като делегат и на Международната конференция на труда.

Член е на авторитетни организации в областта на правото и на други престижни национални и международни органи.

Д-р Петрова има богата практическа дейност в консултативните органи на социалния диалог на национално и международно ниво и в законотворчеството, посочени в раздел II от настоящата рецензия.

Всичко изброено показва високите й професионални постижения и голям практически опит, които допълват достиженията й в научно-изследователската област. През целия си професионален път тя е съчетавала научните си интереси с практическо прилагане на научните достижения.

IV. Обща характеристика на представените научни трудове/публикации

За участие в конкурса кандидатът д-р Паунита Михайлова Петрова е представила монографичен труд „Международноправна защита на социалните права“, една студия, 27 бр. статии и доклади, публикувани в авторитетни научни издания - реферирани и индексирани в световноизвестните бази данни с научна информация (1 бр.), индексирани в други международни бази данни с научна информация или в нереферирани в световноизвестни бази данни списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове (26 бр.). Всички представени публикации попадат в научната област на обявения конкурс. Научно-изследователският фокус на кандидата е в областта на международноправната защита на социалните права, международноправната защита на правата на човека и международното трудово право.

4.1. Обща характеристика на хабилитационния труд на кандидата.

Монографичният труд на кандидата е озаглавен Международноправна защита на социалните права, ГорексПрес, С., 2019. Той е рецензиран и научно редактиран. Приложено е и положително становище и оценка от проф. д-р Красимира Средкова, че трудът е на високо теоретично равнище и отразява съвременните постижения на

науката, както и препоръка да се присъди академичната длъжност „доцент“ на д-р Паунита Петрова.

Трудът е в обем на 276 с, включително увод и използвана литература. Съдържа 411 бележки под линия и библиографията от 91 цитирани източници на български, руски и западни езици, както и друга значима по обем проучена литература по темата.

Трудът е посветен на актуална проблематика в съвременното международно публично право. Безспорно защитата на социалните права от международното право придобива ново значение и измерения в последните години. Променя се и отношението и подходът на международната общност при гарантирането на социалните права. Присъединявам се и споделям изразеното от автора, че проблемът с нормативното уреждане и гарантиране на тази категория права на национално и на международноправно равнище придобива все по-голямо значение и е предмет на нови дискусии, подходи и решения.

В монографията авторът установява, че съвременното международно публично право посвещава голяма част от своите източници на защитата на социалните права, но въпреки това тази материя не е обособена и призната в теорията като самостоятелен отрасъл на международното публично право, а се разглежда в рамките на два други отрасъла: международноправната защита на правата на човека и международното трудово право. Според П. Петрова това затруднява нейното изследване и развитие. Основата цел на труда е да се създаде теоретичен модел на международноправната защита на социалните права. Тяхната закрила се разглежда и анализира в нейното единство и цялост като обособена самостоятелна система в рамките на международното публично право. Авторката използва системния подход за постигане на целите си. Тезата, която се отстоява, е че съществуват предпоставки за теоретичното обособяване и признаване на международноправната защита на социалните права (МЗСП) като нов отрасъл на международното публично право. Според авторката независимо от разнородния характер на социалните права, регулирани от нормите на МЗСП, са налице критерии, които доказват обособяването им като самостоятелен отрасъл в системата на международното публично право. Според П. Петрова тези критерии са: специалният предмет, спецификите в единния международноправен метод на правно регулиране, развитието на отраслов обединяващ признак – принципът на достойното човешко съществуване, както и наличието на някои други допълнителни отрасловообразуващи признаци. Международноправната доктрина, според авторката, изостава в отразяване на реално протичащите процеси и е необходимо да започне теоретична дискусия по този въпрос.

Монографичният труд е структуриран в шест глави, логично построени от историческото развитие, универсалната международноправна уредба, регламентацията в международното трудово право, теоретична систематизация, контролни механизми и теоретични обобщения. Структурата на труда допринася за постигнатото последователно доказване на авторовата теза и за постигане на предварително

заявените цели и задачи.

В увода са очертани ясно основанията за избор на предмета на изследване, неговите цели, основната теза и използваната методология. Още тук П. Петрова прави уговорката, че не се изследва защитата на социалните права в правото на Европейския съюз, тъй като то е самостоятелна система със свои специфики. По този начин предметът на изследване сполучливо е ограничен. Напълно споделям виждането, че защитата на социалните права в правото на Европейския съюз следва да бъде предмет на самостоятелно изследване.

Първата глава е озаглавена „Възникване и развитие на международноправната защита на социалните права и формиране на нейните източници“. В нея авторът проследява възникването и развитието на международноправната защита на социалните права и формирането на нейните източници в универсален и в регионален европейски план (изследват се източниците, създадени от Съвета на Европа). Направена е систематизация, дава се определение на източниците на международноправната защита на социалните права, извеждат се характерните им особености, значението им и тяхната класификация. Авторката прави заключението, че именно наличието на международни договори със задължително действие в социалната сфера подкрепя тезата за специализация на международноправната защита на социалните права.

Втората глава на монографичния труд е озаглавена „Съдържание на източниците на международноправната защита на социалните права, формирани в рамките на международноправната защита на правата на човека“, а третата глава е озаглавена „Съдържание на източниците на международноправната защита на социалните права, формирани в рамките на международното трудово право“. В тях авторката последователно разглежда съдържанието на източниците на международноправната защита на социалните права, които се формират в рамките на двата международноправни отрасъла, като с това показва разпределението на защитата на отделните социални права в различните източници на двата отрасъла и тяхната специализация. Същевременно П. Петрова ги обединява в единния теоретичен модел на МЗСП, който създава. На тази база авторът извежда две подсистеми в модела на международноправната защита на социалните права: от права и на контрол. На тази основа търси отговор на въпроса: налице ли са предпоставките за теоретичното обособяване на нов отрасъл на международното публично право.

Глава четвърта е озаглавена „Система от социални права, установени от международноправната защита на социалните права“. В тази глава авторката представя едната от двете подсистеми на международноправната защита на социалните права: подсистемата от социални права, като извежда и изследва основните социални права – правото на труд, правото на здраве и правото на образование. П. Петрова прави заключението, че независимо от тяхната на пръв поглед разнородност, е налице един общ принцип, който може да бъде открит в източниците

на международноправната защита на социалните права и който доказва нейната специализация.

Авторката достига и до извода, че разнородните на пръв поглед социални права – право на труд, право на здраве и право на образование, функционират в единната подсистема от права на международноправната защита на социалните права и формират международноправния социален статус на лицата. Специализацията, която се наблюдава с формирането на специален международноправен социален статус на определени категории лица, според авторката, също е показателна за специализацията на международноправната защита на социалните права.

В петата глава на монографичния труд, която е озаглавена „Система на контрол за спазване на социалните права, установени от международноправната защита на социалните права“ д-р П. Петрова изследва подсистемата на контрол и разглежда функционирането на всички контролни механизми в тяхното единство. Авторовата позиция е, че създадената система от признати социални права не е достатъчна, за да се осигури тяхната гаранция. За ефективността на международноправната защита на социалните права имат значение не само видът и съдържанието на признатите социални права в международните договори, но и ефективността на контролните механизми, предвидени за тяхното гарантиране.

Авторката прави и класификация на контролните механизми. На база на анализа тя достига до извода, че са налице специфики в метода на правно регулиране на международноправната защита на социалните права, което е основен отрасловообразуващ признак и доказателство на тезата за специализацията на международноправната защита на социалните права в рамките на международното публично право.

Глава шеста е озаглавена „Опит за дефиниране на международноправната защита на социалните права и изводи относно обособяването ѝ като самостоятелна система на международното публично право“. В нея авторката предлага дефиниция на международноправната защита на социалните права. Прилагайки системния подход на изследване, тя установява, че независимо от разнородния характер на правата, регулирани от нормите на международноправната защита на социалните права, са налице критерии, които водят до нейното обособяване като самостоятелен отрасъл в системата на международното публично право. Основният такъв критерий е формирането на отраслов принцип и това е принципът на достойно съществуване. На тази база П. Петрова защитава тезата си, че съществуват предпоставки за теоретичното обособяване и признаване на международноправната защита на социалните права като нов отрасъл на международното публично право.

4.2. Обща характеристика и приноси на другите публикации на кандидата

Студията „Проблеми и перспективи на международноправната защита на социалните права“. В: Маринова, Д. (съставителство) и Маринова, Д; Койчева, Р.;

Даскалов, В. и колектив (ред. колегия). „Ролята и значението на международното и наднационалното право в съвременния свят: сборник с доклади от международна научна конференция, организирана по повод 90-годишнина на проф. д-р Иван Владимиров“, София, Изд. комплекс - УНСС, 2018 г., с. 531-550, очертава мястото на международноправната защита на социалните права в системата на международното публично право и нейните перспективи за по-нататъшно развитие. Още в това произведение П. Петрова застъпва тезата, че съществуват предпоставките за теоретичното обособяване на международноправната защита на социалните права като нов отрасъл на международното публично право.

Представените статии биха могли да се систематизират тематично по следния начин: 2 статии, посветени на правата и закрилата на лица, лишени от свобода в международното право и българското законодателство (под № 1 и 2 в списъка с представените публикации); 4 статии, посветени на международноправната защита на социалните права; 4 статии с предмет на изследване правото на труд и неговата защита в международното право; 2 статии за колективното преговаряне; 1 статия за ролята и значението на МОТ и нейните актове в цялостната система на международноправната защита на социалните права; 2 статии за защитата на правото на образование в международното право; 2 статии за правото на достойно човешко съществуване; 1 статия за специализацията на международноправната уредба на социалните права; 2 статии за правото на образование и неговата международноправна закрила; 1 статия за правата на мигрантите и бежанците; 1 статия за правото на труд на чужденците в България; 1 статия за правото на здраве и неговата закрила в международно право; 1 статия за защитата на достойния труд; 1 статия за международноправната закрила на социалните права на детето; 1 статия за международните контролни органи и развитието на международноправната закрила на социалните права. Не са подминати и много актуални аспекти като „Предизвикателства пред международноправната защита на правото на труд в контекста на дигитализацията“.

Тематиката на научните изследвания на д-р П. Петрова доказва дълготраен и задълбочен интерес в проучването на социалните права и тяхната закрила в международното публично право, със специален акцент върху правото на труд, правото на образование и правото на здраве. Като цялостни приноси на всички тези публикации може да се посочи комплексното, задълбочено и взаимно свързано проучване както на материалните права, така и на механизмите за тяхната защита в международното публично право и имплементирането им във вътрешното законодателство на България.

V. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Научно-изследователските търсения на д-р Паунита Петрова в монографичния й труд и в останалите научни публикации, които са значителни и впечатляващи по обем, са в едно направление на международноправната наука, в което има голям

изследователски потенциал. Международноправната защита на социалните права не е изследвана в българската доктрината в нейната цялост като единна система. Такъв изследователски модел се предлага за пръв път в монографията „Международноправна защита на социалните права“. Достиженията и приносите на останалите научни публикации на кандидата в по-малка или в по-голяма степен, се развиват, задълбочават и инкорпорират в основния монографичен труд и обратното – въпроси и проблеми, които са само загатнати или отбелязани в монографичния труд, но не са разгледани в него, ги откриваме дискутирани и анализирани в другите научни публикации на кандидата.

Общотеоретични приноси

Монографичният труд за пръв път поставя дискусионния въпрос: налице ли са предпоставките и критериите за теоретичното обособяване на нов отрасъл на международното право, наречен от д-р П. Петрова „международноправна защита на социалните права“. Авторката правилно установява, че доктрината сякаш изостава в отразяване на обективно протичащите процеси в позитивното международно право. Действително, в продължителен период закрилата на социалните права от международното право изоставяше спрямо закрилата на гражданските и политическите права поради икономически причини. Понастоящем се наблюдава нов подход и отношение на международната общност към гарантирането на социалните права и авторката вярно е уловила тези процеси чрез средствата на научния анализ и синтез.

Използвайки системния подход, разпръснатите социални права в два отделни отрасъла на международното право – международното трудово право и международноправната защита на социалните права, се изследват и анализират в една единна система, в един теоретичен модел. Това дава уникална възможност да се проследят общите процеси, закономерности и характеристики – нещо, което много успешно и за първи път е постигнато именно в този труд.

- Трудът предлага теоретичен модел на международноправната защита на социалните права, с акцент върху трудовите, здравните и образователните. Авторката установява наличието на общ предмет, метод, както и на общ обединяващ принцип и успешно доказва, че съществува процес на реално обособяване и специализация на международноправната защита на социалните права като самостоятелна система в рамките на международното публично право.
- Монографията за първи път разглежда комплексно формирането на източниците на международноправната защита на социалните права (за разлика от съществуващата до този момент подялба на източниците между международното трудово право и международноправната защита на правата на човека).
- На тази основа са изведени определението, особеностите и значението на

източниците, направена е обща класификация, различна от разпределението и класифицирането на същите източници в другите два отрасъла на международното публично право.

- Откроени са специалните източници на международноправната защита на социалните права, което разкрива протичащите процеси на специализация.
- В монографичния труд за първи път се извежда системата на международноправната защита на социалните права, състояща се от две подсистеми: система от социални права и система от контролни механизми
- При изследване на подсистемата от права на международноправната защита на социалните права се извежда съдържанието на три категории социални права: правото на труд, правото на здраве и правото на образование, като им се прави международноправна характеристика.
- На тази база за първи път в теорията се очертава общия и специален международноправен социален статус на лицата според международноправната защита на социалните права.
- Разгледани са и са класифицирани контролните механизми, с които се гарантират социалните права от първата подсистема. На тази основа за първи път теоретично се установяват спецификите в подхода на регулиране, които доказват специализацията на международноправната защита на социалните права.
- Монографичният труд за първи път дава определение на международноправната защита на социалните права. Той разглежда предметът и методът на правно регулиране и други допълнителни отрасловообразуващи критерии, анализира ги и показва и доказва за първи път в теорията процесите на специализация на международноправната защита на социалните права.
- Принципът на достойното съществуване е доказан като водещ отрасловообразуващ критерий на международноправната защита но социалните права.

Научно-приложни приноси

- трудът допринася за по-доброто познаване на изградената от международното право система на защита на социалните права, което от своя страна ще спомогне и за по-доброто имплементиране и гарантиране на тези права в националните правни системи и в практиката на държавите, ще допринесе за подобряване информираността на самите адресати на права и за подобряване на социалния диалог на национално и международно ниво.
- монографичният труд би бил полезен както за законодателните, така и за съдебните и административните органи.
- трипартидният принцип, който е установен от Международната организация на труда на международно и на национално ниво, ангажира не само държавата, но и организациите на работниците и на работодателите да участват в

консултациите по приемане на законодателствата в социалната сфера и това също изисква добро познаване на системата на международноправната защита на социалните права. От тази гледна точка трудът би бил полезен и за тези организации.

- Не на последно място, трудът е полезен за адресатите на социални права и допринася за тяхната информираност какви права притежават и какви са механизмите за тяхната защита.

VI. Критични бележки и препоръки

Основните ми препоръки към авторката са да продължи и в бъдеще да работи по изследваната материя. В рамките на ограничения обем на монографията тя не е разгледала имплементацията на социалните права в България. Бих препоръчала тази материя за по-нататъшната работа на кандидата. Действително, темата за имплементацията на социалните права в България е с обем на нов монографичен труд, но тя би била естествено продължение на това изследване и би имала голямо научно и научно-приложно значение. Втора препоръка за тематика, по която д-р П. Петрова също би могла да работи, е уредбата на социалните права в правото на Европейския съюз.

Заключение

Документите и материалите, представени от д-р Пауните Петрова отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ИДП при БАН.

Кандидатката в конкурса е представила достатъчен брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на научната и образователна степен „доктор“. В трудовете на кандидатката има оригинални научни и приложни приноси

Въз основа на представените от кандидата д-р Паунита Михайлова Петрова монографичен труд и други научни публикации може да се направи извод за последователността в изследванията й в материята на международноправната защита на социалните права, международното трудово право и международноправната защита на правата на човека. Научно-изследователските й работи показват широта на нейните научни търсения, задълбоченост на научните й тези и оригиналност на теоретичните и приложни приноси на нейните трудове. Бих добавила и отличните ми лични впечатления, защото д-р П. Петрова е кадър на Института за правни науки при БАН, където започва професионалното си израстване.

Имайки предвид гореизложеното, изпълнението на изискванията за заемане на академичната длъжност от кандидата и цялостната ми оценка за него считам, че д-р Паунита Михайлова Петрова отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България, на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и

на допълнителните изисквания на ИДП при БАН за заемането на академичната длъжност “доцент”, **давам положителна оценка** и предлагам на научното жури да приеме решение да предложи на Научния съвет на ИДП при БАН д-р Паунита Петрова да бъде избрана на академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. Право, научна специалност „Международно право и международни отношения“.

28.06.2024г.

Гр. София Проф. д-р Ирена Илиева

REVIEW

By Prof. Irena Tzoneva Ilieva, PhD

Institute for the State and the Law – BAS

regarding competition for "associated professor", professional field 3.6. Law, scientific specialty "International Public Law and International Relations"

with sole candidate Dr. Paunita Mihaylova Petrova

I. Information about the competition

The competition is announced for the needs of the International Law Section of the Institute of State and Law, the announcement was promulgated in State Gazette No. 31 of 9 April 2024. I participate in the composition of the scientific jury in the competition in accordance with the Order No. RD-09-39/06.06.2024 of Prof. Irena Ilieva, Director of the Institute of State and Law.

II. Information about the candidate in the competition

Dr. Paunita Mihaylova Petrova was born in the town of Sofia. She graduated from the Faculty of Law of the University of National and World Economy in 2004. She has a second degree in Defence and Security Economics from the same university - Bachelor and Master. In 2010 she was awarded the degree of Doctor of Education and Science in International Law and International Relations by the Higher Attestation Commission. In the period 2006-2011 she was successively a research fellow and a senior assistant at the Institute of Legal Studies at the Bulgarian Academy of Sciences.

From the beginning of 2013 until the present moment she has held the academic position of Senior Assistant Professor at the Faculty of Law of St. Kliment Ohridski University.

Dr. PaunitaPetrova combines scientific and teaching activity with active practical activity. She has been a Member of the 46th National Assembly and as such has served as Vice-Chair of the Committee on Labour, Social and Demographic Policy and member of the Committee on Human Rights, Religious Affairs and Citizens' Complaints of the 46th National Assembly. She was an adviser to the Policy Cabinet of the Minister of Labour and Social Policy. She was also a member of the Economic and Social Council of the Republic of Bulgaria, a member of the National Council for Demographic Policy of the Council of Ministers, of the Council for Employment Promotion of the Ministry of Labour and Social Policy, of the Committees on Labour Law, on Social Security Relations and on Income and

Living Standards of the National Council for Tripartite Cooperation of the Council of Ministers. She was also a member and Vice-Chairman for a period of time of the Supervisory Board of the National Institute for Conciliation and Arbitration, as well as an arbitrator at the National Institute for Conciliation and Arbitration. Dr. PaunitaPetrova was a legal advisor to the Confederation of Labour "Podkrepa". She is also a practicing attorney and previously served as an expert in the Office of the President of the Commission for the Identification of Criminal Assets.

III. Fulfilment of the requirements for the academic position

3.1. Fulfilment of the quantitative requirements

From the report submitted by Dr Paunita Mihaylova Petrova on the fulfillment of the minimum national requirements under the Law on Academic Degrees and Academic Positions of the Bulgarian Academy of Sciences and the Regulations on the Conditions and Procedures for the Acquisition of Academic Degrees and Academic Positions at the Bulgarian Academy of Sciences and the Regulations on the Conditions and Procedures for the Acquisition of Academic Degrees and Academic Positions at the Bulgarian Academy of Sciences for the academic position of Associate Professor in the field of higher education 3. Social, Economic and Legal Sciences, professional field 3.6. International Law and International Relations, the following performance indicators shall be established and demonstrated:

- Group "A" - Dissertation for the award of the educational and scientific degree "Doctor" - 50 points;

- Group "B" - Habilitation thesis - monograph "International legal protection of social rights" - 100 points;

- Group "D“: item 6. Articles and reports published in scientific journals, refereed and indexed in world-known databases of scientific information - 30 pts.; item 7 Articles and reports published in non-refereed journals with scientific peer review or published in edited collective volumes - 255 pts.; item 9 Studies published in non-refereed journals with scientific peer review or published in edited collective volumes - 15 pts. Total for group "D" - 300 pts;

- Group "E": item 12 Citations in monographs and peer-reviewed collective volumes - 180 items.

- Group "F": item 15 Supervision of a successfully defended PhD student - 40 items; item 16 Participation in a national scientific or educational project - 30 items; item 17 Participation in an international scientific or educational project - 20 items; item 18 Supervision of a national scientific or educational project - 30 items. Total for group "F" - 120 items;

- Additional indicators according to Art. 70 (13) of the Regulations of the IDP-BAS and the PPPRAWSB: from the reference and evidence submitted by Dr. Paunita Petrova, it is evident that there are lecture courses developed by the candidate; innovations in teaching methods; work with students and PhD students, including work as a lecturer of students of the specialty "Law" at the Faculty of Law of Sofia University "St. Kliment Ohridski" in the subjects of Public International Law, Status of International Officials and International Legal Protection of Social Rights in the UN System with teaching employment only for the last five years of 2 975 hours, of which 2 384 hours of classroom employment; scientific supervisor of graduates of the Master's programme International Organizations and Multilateral Diplomacy at the Faculty of Law of Sofia University "St. Kliment Ohridski".Kliment Ohridski", reviewer of graduates of the International Relations program at the Faculty of Law of Sofia University "St. Kliment Ohridski", academic mentor of students from the Faculty of Law of Sofia University "St. Kliment Ohridski", academic tutor of students from the Faculty of Law of Sofia University "St. Kliment Ohridski". Kliment Ohridski" and individual work and counseling of students from the Faculty of Law of Sofia University "St. Kliment Ohridski". She is a member of prestigious organizations in the field of law. These indicators are not assessed quantitatively, but create an overall picture of the candidate's qualities.

The total number of points that the candidate Dr. PaunitaMihaylovaPetrova covered and defended in the competition is 750, which significantly exceeds the minimum legal requirements and the additional requirements of the BAS of 430 points. The works related to the obtaining of the educational and scientific degree "PhD" are not included and evaluated in the scientific production submitted for the competition.

3.2. Meeting the quality requirements

From the table of metrics scores, other materials and evidence submitted by Dr. Paunita Petrova for the competition, it is evident that the candidate has significant achievements in all metrics.

Dr. Petrova is a senior assistant professor at the Faculty of Law, Sofia University. Kliment Ohridski for more than 12 years and has extensive teaching experience. In this capacity, she teaches classes in Public International Law to students of the Law specialty, full-time and part-time, and lectures in Public International Law to students of the Law specialty, part-time. She also lectures on the elective courses Status of International Officials and International Legal Protection of Social Rights in the UN System in the Master's Program in International Organizations and Multilateral Diplomacy at the Faculty of Law. She has also lectured on the compulsory course "International Treaty Law" in the same Master's programme.

Dr. Petrova has developed the curriculum of the course "International Legal Protection of Social Rights in the UN System" for the academic year 2023/2024, on which she also

conducts the lecture course and thereby approbates the scientific findings, conclusions and results of the monographic work "International Legal Protection of Social Rights".

She actively works with students not only as a lecturer, but also as a supervisor of graduate students, reviewer, and academic mentor.

She has participated in scientific and educational projects.

She has successfully applied in practice the results of scientific research and demonstrated innovations in teaching methods.

Dr. Petrova has participated in numerous scientific forums with papers, has also participated as a delegate at the International Labour Conference.

She is a member of authoritative organizations in the field of law and other prestigious national and international bodies.

Dr. Petrova has extensive practical activity in the consultative bodies of social dialogue at national and international level and in law-making, as mentioned in Section II of this review.

All of the above demonstrates her high professional achievements and extensive practical experience, which complement her achievements in the field of research. Throughout her career, she has combined her scientific interests with the practical application of scientific advances.

IV. General characteristics of the submitted scientific papers/publications

For participation in the competition, the candidate Dr. Paunita Mihaylova Petrova has submitted a monographic work "International Legal Protection of Social Rights", one study, 27 articles and reports published in reputable scientific journals - refereed and indexed in world-renowned databases of scientific information (1 pc.), indexed in other international databases of scientific information or in journals not refereed in world-known databases with scientific peer review or published in edited collective volumes (26 pcs.). All submitted publications fall within the scientific field of the announced competition. The research focus of the candidate is in the field of international legal protection of social rights, international legal protection of human rights and international labour law.

4.1. General characteristics of the candidate's habilitation thesis.

The candidate's monographic work is entitled International Legal Protection of Social Rights, GorexPress, S., 2019. It has been peer-reviewed and scientifically edited. Attached is a positive opinion and assessment by Prof. Dr. Krasimira Sredkova that the work is at a high theoretical level and reflects the modern achievements of science, as well as a recommendation to award the academic position of Associate Professor to Dr. Paunita Petrova.

The thesis is 276 pages long, including an introduction and references. It contains 411 footnotes and a bibliography of 91 cited sources in Bulgarian, Russian and Western languages, as well as other relevant literature on the topic studied.

The work is devoted to topical issues in contemporary public international law. Undoubtedly, the protection of social rights by international law has acquired new significance and dimensions in recent years. The attitude and approach of the international community in guaranteeing social rights is also changing. I join and share the author's view that the problem of regulating and guaranteeing this category of rights at the national and international legal levels is becoming increasingly important and is the subject of new discussions, approaches and solutions.

In the monograph, the author establishes that contemporary public international law devotes a large part of its sources to the protection of social rights, yet this matter is not distinguished and recognized in theory as an independent branch of public international law, but is considered within two other branches: the international legal protection of human rights and international labour law. According to P. P. Petrova this makes its research and development difficult. The main aim of the work is to create a theoretical model of international legal protection of social rights. Their protection is considered and analyzed in its unity and integrity as a distinct independent system within public international law. The author uses a systems approach to achieve her objectives. The thesis that is defended is that there are prerequisites for the theoretical differentiation and recognition of the international legal protection of social rights (ILP) as a new branch of public international law. In the author's view, notwithstanding the heterogeneous nature of social rights regulated by IHRL norms, there are criteria that prove their distinction as an independent branch in the system of public international law. According to P. Petrova these criteria are: the special subject matter, the specifics in the unified international law method of legal regulation, the development of a branch unifying feature - the principle of dignified human existence, as well as the presence of some other additional branch-forming features. International legal doctrine, in the author's opinion, lags behind in reflecting the processes actually taking place and it is necessary to start a theoretical discussion on this issue.

The monographic work is structured in six chapters, logically constructed from historical development, universal international law, and regulation in international labour law, theoretical systematization, control mechanisms and theoretical generalizations. The structure of the work contributes to the achievement of a coherent proof of the author's thesis and to the achievement of the previously stated aims and objectives.

The introduction clearly outlines the rationale for the choice of the research subject, its objectives, the main thesis and the methodology used. Already here P. Petrova makes the proviso that the protection of social rights in the law of the European Union is not examined, as it is an independent system with its own specificities. Thus, the subject of the study is

successfully limited. I fully share the view that the protection of social rights in European Union law should be the subject of an independent study.

The first chapter is entitled "The Emergence and Development of the International Legal Protection of Social Rights and the Formation of its Sources". In it, the author traces the emergence and development of international legal protection of social rights and the formation of its sources in a universal and in a regional European perspective (the sources created by the Council of Europe are examined). A systematization is made, the sources of international legal protection of social rights are defined, their characteristic features, their significance and their classification are brought out. The author concludes that it is the existence of international treaties with binding effect in the social sphere that supports the thesis of specialization of international legal protection of social rights.

The second chapter of the monographic work is entitled "The content of the sources of international legal protection of social rights formed within the framework of international human rights law", and the third chapter is entitled "The content of the sources of international legal protection of social rights formed within the framework of international labour law". In them, the author successively examines the content of the sources of international legal protection of social rights that are formed within the two branches of international law, thereby showing the distribution of the protection of individual social rights in the different sources of the two branches and their specialization. At the same time, P. Petrova integrates them into the unified theoretical model of IHR that she creates. On this basis, the author derives two subsystems in the model of international legal protection of social rights: of rights and of control. On this basis he seeks to answer the question: are the preconditions for the theoretical distinction of a new branch of public international law present.

Chapter Four is entitled "The system of social rights established by the international legal protection of social rights". In this chapter, the author introduces one of the two subsystems of the international legal protection of social rights: the subsystem of social rights, by identifying and examining the main social rights - the right to work, the right to health and the right to education. П. Petrova concludes that despite their seeming heterogeneity, there is a common principle that can be found in the sources of international legal protection of social rights and which proves its specialization.

The author also concludes that the seemingly heterogeneous social rights - the right to work, the right to health and the right to education - function within the unified subsystem of rights of the international legal protection of social rights and shape the international legal social status of individuals. The specialization that is observed with the formation of special international legal social status of certain categories of persons, according to the author, is also indicative of the specialization of international legal protection of social rights.

In the fifth chapter of the monographic work, which is entitled "The system of control over the observance of social rights established by the international legal protection of social rights", Dr. P. Petrova examines the subsystem of control and considers the functioning of all control mechanisms in their unity. The author's position is that the established system of recognized social rights is not sufficient to ensure their guarantee. For the effectiveness of international legal protection of social rights, not only the type and content of recognized social rights in international treaties matter, but also the effectiveness of control mechanisms provided for their guarantee.

The author also makes a classification of control mechanisms. On the basis of the analysis, she concludes that there are specifics in the method of legal regulation of international legal protection of social rights, which is a major sectoral feature and evidence of the thesis on the specialization of international legal protection of social rights within the framework of public international law.

Chapter Six is entitled "An attempt to define the international legal protection of social rights and conclusions concerning its distinction as a separate system of public international law". In it, the author proposes a definition of the international legal protection of social rights. Applying the systematic approach of research, she finds that, despite the heterogeneous nature of the rights regulated by the norms of international legal protection of social rights, there are criteria that lead to its distinction as an independent branch in the system of public international law. The main such criterion is the formation of a sectoral principle and that is the principle of dignified existence. On this basis, P. Petrova defends her thesis that there are prerequisites for the theoretical separation and recognition of the international legal protection of social rights as a new branch of public international law.

4.2 General characteristics and contributions of the candidate's other publications

The study "Problems and Perspectives of International Legal Protection of Social Rights". In. "The role and significance of international and supranational law in the modern world: a collection of papers from an international scientific conference organized on the occasion of the 90th anniversary of Prof. Dr. Ivan Vladimirov", Sofia, Publishing Complex - UNWE, 2018, pp. 531-550, outlines the place of international legal protection of social rights in the system of public international law and its prospects for further development. Already in this work P. Petrova advocates the thesis that the preconditions exist for the theoretical differentiation of the international legal protection of social rights as a new branch of public international law.

The submitted articles could be systematized thematically in the following way: 2 articles on the rights and protection of persons deprived of liberty in international law and Bulgarian legislation (under No. 1 and 2 in the list of submitted publications); 4 articles on the international legal protection of social rights; 4 articles on the right towork and its protection in international law; 2 articles on collective bargaining; 1 article on the role and importance of the ILO and its instruments in the overall system of international legal protection. Many topical aspects such as "Challenges to the international legal protection of the right to work in the context of digitalization" are not overlooked.

The topics of Dr. P. Petrova demonstrates a long-standing and deep interest in the study of social rights and their protection in public international law, with special emphasis on the right to work, the right to education and the right to health. As overall contributions of all these publications one can point out the complex, thorough and interrelated study of both substantive rights and mechanisms for their protection in public international law and their implementation in the domestic legislation of Bulgaria.

V. Evaluation of scientific and applied contributions

Dr. Paunita Petrova's scientific research in her monographic work and in the other scientific publications, which are significant and impressive in volume, is in a field of international legal science in which there is great research potential. The international legal protection of social rights has not been studied in Bulgarian doctrine in its entirety as a unified system. Such a research model is proposed for the first time in the monograph International Legal Protection of Social Rights. The achievements and contributions of the candidate's other scientific publications are, to a lesser or greater extent, developed, deepened and incorporated in the main monographic work and vice versa - issues and problems that are only hinted at or noted in the monographic work but not addressed in it, we find them discussed and analysed in the candidate's other scientific publications.

General theoretical contributions

The monographic work raises for the first time the controversial question: are the prerequisites and criteria for the theoretical distinction of a new branch of international law, called by Dr. Petrova "international law protection of social rights". The author correctly identifies that the doctrine seems to lag behind in reflecting the objectively occurring processes in positive international law. Indeed, for an extended period, the protection of social rights by international law lagged behind the protection of civil and political rights for economic reasons. At present, there is a new approach and attitude of the international community towards guaranteeing social rights and the author has faithfully captured these processes through the means of scientific analysis and synthesis.

Using the systems approach, the scattered social rights in two distinct branches of international law, international labour law and the international legal protection of social rights, are explored and analyzed in a unified system, in one theoretical model. This provides a unique opportunity to trace common processes, patterns and characteristics - something that has been very successfully and for the first time achieved in this work.

- The work offers a theoretical model of the international legal protection of social rights, with an emphasis on labour, health and education rights. The author establishes the existence of a common subject matter, method, and a common unifying principle, and successfully demonstrates that there is a process of real differentiation and specialization of the international legal protection of social rights as an independent system within public international law.
- The monograph for the first time examines the formation of the sources of international legal protection of social rights in an integrated manner (in contrast to the previously existing division of sources between international labour law and international human rights law).
- On this basis, the definition, features and significance of sources are derived, and a general classification is made, different from the distribution and classification of the same sources in the other two branches of public international law.

- The special sources of international law protection of social rights are highlighted, which reveals the ongoing processes of specialization.
- The monographic work for the first time outlines the system of international legal protection of social rights, consisting of two subsystems: a system of social rights and a system of control mechanisms.
- In examining the subsystem of rights of international legal protection of social rights, the content of three categories of social rights is derived: the right to work, the right to health and the right to education, and their international legal characterization is made.
- On this basis, for the first time in theory, the general and special international legal social status of persons under the international legal protection of social rights is outlined.
- The control mechanisms by which the social rights of the first subsystem are guaranteed are examined and classified. On this basis, for the first time, the specificities in the approach of regulation are theoretically established, proving the specialization of international legal protection of social rights.
- The monographic work provides for the first time a definition of the international legal protection of social rights. It examines the subject matter and method of legal regulation and other additional sectoral criteria, analyses them, and shows and proves for the first time in theory the processes of specialization of international legal protection of social rights.
- The principle of dignified existence is proved to be the leading branch-forming criterion of international legal protection of social rights.

Scientific and applied contributions

- The work contributes to a better knowledge of the system of protection of social rights established by international law, which in turn will contribute to a better implementation and guarantee of these rights in national legal systems and in the practice of states, will contribute to improving the awareness of the addressees of rights and to improving social dialogue at national and international level.
- The monographic work would be useful for legislative as well as judicial and administrative bodies.
- The tripartite principle, which has been established by the international labour organization at international and national levels, involves not only the State but also workers' and employers' organizations in consultations on the adoption of social legislation, and this also requires a good knowledge of the system of international legal protection of social rights. From this perspective, the work would also be useful for these organisations.
- Last but not least, the work is useful for the recipients of social rights and contributes to their awareness of what rights they have and what the mechanisms are for their protection.

VI. Critical comments and recommendations

My main recommendations to the author are to continue to work on the matter under study in the future. Within the limited scope of the monograph she has not addressed the implementation of social rights in Bulgaria. I would recommend this matter for the further work of the candidate. Indeed, the topic of the implementation of social rights in Bulgaria is of the scope of a new monographic work, but it would be a natural continuation of this study

and would be of great scientific and applied importance. A second recommendation for a topic on which Dr. Petrova could also work on is the regulation of social rights in European Union law.

Conclusion

The documents and materials presented by Dr. Paunite Petrova meet all the requirements of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Regulations for the Implementation of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Regulations for the Conditions and Procedure for the Acquisition of Scientific Degrees and for the Occupation of Academic Positions at the Institute of State and Law at the Bulgarian Academy of Sciences.

The candidate has submitted a sufficient number of scientific works published after the materials used in the defence of the degree of Doctor of Science and Education. The candidate's works contain original scientific and applied contributions

On the basis of the monographic work and other scientific publications submitted by the candidate, Dr. Paunita Mihaylova Petrova, one can draw a conclusion about the consistency of her research in the matter of international legal protection of social rights, international labour law and international legal protection of human rights. Her research works show the breadth of her scientific pursuits, the depth of her scientific theses and the originality of the theoretical and applied contributions of her writings. I would also add my excellent personal impressions because Dr. P. Petrova is a member of the Institute of Legal Sciences at the Bulgarian Academy of Sciences where she began her professional growth.

Taking into account the above, the fulfilment of the requirements for the academic position by the candidate and my overall assessment of the candidate, I consider that Dr. Paunita Mihaylova Petrova meets all the requirements of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Regulations for the Implementation of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the additional requirements of the Institute of State and Law at the Bulgarian Academy of Sciences for the academic position of Associate Professor, I give a **positive evaluation** and propose the scientific jury to adopt a decision to propose to the Scientific Council of the Institute of State and Law at the Bulgarian Academy of Sciences Dr. Paunita Petrova to be elected to the academic position of Associate Professor in the field of higher education 3. Social, Economic and Legal Sciences, professional field 3.6. International Law and International Relations

28.06.2024

Sofia Prof. Dr. Irena Ilieva